

TORONTÁL

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre	40.— K
Félévre	20.— "
Negyedévre	10.— "
Egy óra	3:40 "

Egyes szám ára 12 fillér.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP

Felelős szerkesztő: Dr. MAYER JENŐ.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
Zápolya-utca 1. sz. Telefonszám: 21.

MEGJELENIK MINDENNAP, VASÁR-
ÉS ÜNNEPNAPOK KIVÉTELVÉVEL.

Nagybecskerek, 1917.

XLVI. évfolyam, 295. szám.

Péntek, december 28.

A központiak ajánlata meghozza a békét.

Stockholm, dec. 28. A „Szocialdemokraten“ írja:

A központiak legutóbbi békeajánlata a háború egyik legjelentősebb lépése a béke felé.

Kizárt dolog, hogy az ántánt ezt egyszerűen visszautasíthatná, mert a javaslat visszautasítását az egész világ gonosz és ostoba cselekedetnek tekintené.

Ha egyszer a béke hulláma mozgásba jött, akkor a lövészárkok mögött elsöpri azokat, akik szembehelyezkednek a demokratikus áramlattal.

Az orosz béketárgyalások.

Breszt-Litovszk, dec. 28. (Hivatalos jelentés.) A négy szövetséges állam küldöttségei Oroszország képviselőivel a mai napon is folytatták tárgyalásaikat speciális kérdésekről. A tanácskozások már annyira előrehaladtak, hogy rövid időre meg kellett szakítani, hogy a küldöttségeknek, melyek közül egyeseknek saját hatóságaikkal érintkezésbe kell lépni, erre alkalmuk legyen.

A francia kamara a béke ellen.

Páris, december 28. Havas jelentés.

A kamara a kormánynak Oroszországgal szemben követett politikája miatt bejelentett interpellációról folytatott vita után 384 szavazattal egyhangulag elfogadott egy napirendet, amely tudomásul veszi a kormány nyilatkozatát.

Vezérkarunk mai jelentése.

Budapest, dec. 28. Hivatalos jelentés.

Keleti harctér: Fegyverszünet.

Olasz harctér: A Monte Asolonetól és a Monte Solaroletól keletre ellenséges előretöréseket visszavertünk.

A vezérkar főnöke.

Német hivatalos jelentés.

Berlin, december 28. A nagy főhadiszállás jelenti:

Nyugati harctér: A harc tevékenység ma az arcvonal egyes pontjain nappal átmenetileg feléledt és a Maas keleti partján éjjel is élénk volt. Lunevillettől keletre felderítő osztagaink a francia árkokból számos foglyot szállítottak be.

Keleti harctér: Semmi ujság.

Macedon arcvonal: Az Ochrida- és a Presbatavak között a Csernahajlásban és a Vardar keleti partján a tüzérségi tevékenység időnként fokozódott.

Olasz harctér: Az Asziagó fensíkon és a Tomba hegygerincen egész napon át fokozódó tüzelés folyt.

Ujabb offenziva Olaszország ellen.

Lugano, dec. 28. A „Corriere Dela Sera“ szerint szükséges, hogy nagyobb tartalékokat gyűjtsenek össze, mert a központiak újabb áttörést fognak megkísérelni és nem lehetetlen, hogy ezuttal nem fogják megkímélni Svájc semlegességét sem. Általában beszélnek, hogy a központiak legközelebb nagy offenzívát kezdenek Olaszországban.

Svájc és a központi hatalmak.

Bern, dec. 28. A dor szövetségi tanácsos egy újságírónak kijelentette, hogy nem hiszi, hogy a központi hatalmak megtámadnák Svájc semlegességét. Svájc szembeállna minden támadással szemben.

Kaledint megint megverték.

Pétervár, dec. 28. (Hivatalos.) Kaledin csapatait Bjelgerednál újból megverték.

Megegyeznek az ukránok a bolsevikiekkel?

Rotterdam, dec. 28. A „Times“ jelenti Pétervárról, hogy a bolsevikiek és az ukránok között úgy látszik enyhült a feszültség. Mindkét részről amaz óhaj merült fel, hogy a további vérontást elkerüljék.

Az ukránok elfoglalták több orosz sereg főhadiszállását?

Rotterdam, dec. 28. A Reutter-ügynökség jelenti Pétervárról: Az ukránok az orosz fronton elfoglalták a negyedik-nyolcadik hadseregek főhadiszállását, továbbá a délnyugati fronton vérontás nélkül birtokukba vették a 11-ik hadsereg főhadiszállását a törzskarával együtt.

Fogadások a békére.

Rotterdam, dec. 28. A Daily Mail jelenti: Karácsony előtti vasárnap Londonban fogadásokat tettek kettő egy arányban a béke javára.

Mozgósítják a görög hadsereget.

Bécs, dec. 28. A Stefani ügynökség jelenti Athénből: A görög kormány elrendelte az egész hadsereg mozgósítását.

Hivatalos jelentések

Német hivatalos jelentés.

Berlin, december 27.

A miniszterelnökség sajtóosztályától a következő hivatalos jelentést kaptuk a harcéri eseményekről:

A nagy főhadiszállás jelenti:

Nyugati harctér:

Rupprecht trónörökös hadserege: A harci tevékenység az angol arcvonalon a Houthouster erdő mellett, a Lys északi partján és Mancoingnál időnként élénk volt.

A német trónörökös hadserege: Egy gárdahadosztály ezredei Becomvauxtól északnyugatra heves tüzérségi és aknavető hatás után sikeres vállalkozásokat hajtottak végre. Dél-élelő felderítő osztagok behatoltak a francia vonalakba, délután több század lángszórókkal és rohamzászlóalj részeivel együtt repülőktől kísérvé kilenc kilométernyi szélességben rohamot intézett az ellenség két első árka ellen. A franciák ellentámadása súlyos veszteségeikkel meg-hiusult. A rohamcsapatok számos fedezék felrobbantása után több mint 100 fogollyal és néhány zsákmányolt géppuskával parancs szerint visszatértek kiinduló állásaikba.

Albrecht württembergi herceg hadserege: Egy francia osztagot, amely Oberburnhauptól északra legelő levő árkaikat elérte, közel-harcban visszavertük.

Keleti harctér:

Nincs ujság.

Macedon arcvonal:

Nagyobb harci cselekmény nem volt.

Olasz harctér:

A tüzérségi tevékenység hevesége Assiagó és a Brenta között tegnap alábbhagyott. A harcszakaszokban, valamint a Brenta és a Piave között egész napon át élénk zavarótűzelés folyt.

A Monte Tomba ellen intézett olasz elő-
törést visszavertük.

Ludendorff.

Tápszerhamisítások.

E lapok hasábjain dr. K. J. a Torontál ági-
lis munkatársa egy nagyra is megiszivlelendő
eszmét vetett fel, egy vegykísérleti állomás
létesítését sürgetve.

4-5 év előtt, midőn a kormány az ország
különböző városaiban a fővárosi vegykísérleti
állomást mintegy decentralizálni óhajtotta,
ugyanazon lapon penditettem meg ezen ügy
üdvös voltát!

A Gimpel-féle borshistoria és sok fel nem
sorolható analog eset, de főleg városunk jó-
léte, fejlődése, a lakosság egészségének meg-
óvása oly körülmények, amelyek igazolják
mennyre jogos kívánságunk, midőn e nagy
időkben, leirhatatlan drágaságban egyes családok
és helketlen egyének elien védekezni igyeke-
zünk! Egy vegykísérleti és bakteriologia inté-
zet létesítése mint vállalat is prosperálhatna
és biztos megélhetést nyújtana egy arra alkal-
mas egyének is, ki mikép az orvos, ügyvéd,
iparos városunkban letelepedve, megyénk szé-
helyén a kiterjedt és gazdag földművelő, állat-
tenyésztő és ipart űző vidékről is elég mun-
kára számíthatna! A berendezés nem oly költ-
séges és csekély városi és megyei hozzájár-
lással könnyen ki is vihető.

Csak nem szabad közönyösöknök lennünk
minden iránt!

Kívánatos volna, hogy amint említém, a
könnyen kivihető eszme már eredetileg is ha-
tósági jelleget öltön és hatósági maradjon!

Aki 15 év előtt látta e várost és visszapillant
a régi képre, kétségtelen észreveszi, hogy vá-
rosunk igenis más alakot mutat, hisz emlékez-
zünk csak vissza azon időkre, mikor még kö-
vezet hiányában, a konflissal is alig bírtunk a
bégaparti állomásra jutni. E kövezést a város
jelenlegi lelkes polgármestere teremtette meg.
A mostani díszes hidak helyett ugyszólván át-
járók voltak, nem volt oly törvényházunk, mely
a várost annyira ékítette volna, nem volt mo-
dern vágóhidunk, nem volt egy konviktus sem,
nem voltak országos hirre szert tett leány-
nevelő intézeteink, Közgazdasági-, Agrár- és
Iparbankok nem léteztek, egy drogueria sem
volt és nem voltak oly hatalmas ipartelepeink
sem, mint a cukorgyár, a modern technika
legújabb vívmányaival felépült, a külföldieket
is felülmúló olajgyárunk.

Tagadhatatlan tehát, hogy dacára annak,
hogy legjobb munkaerőink e nagy vészes idők-
ben tőlünk elvonatnak, a város fejlődésnek
indult, de nem szabad megállnunk és mindent
meg kell ragadnunk ami a város fejlődését
elősegíti!

Ha tudunk bajaink ellen helyben orvossal,
ügyvéddel tanácskozni, ha kiváló iparosok áll-
nak szolgálatunkra, úgy igazán érthetetlen,
miért fordulnánk egyes felmerülő esetben más
városhoz! Elégé majmoljuk mi a franciákat,
az angolokat, szóval a külföldet és amit más
város tud létesíteni, bizton hiszem, tudja Nagy-
beeskerek is!

Élelmiszereink ellenőrzése ma már minden
körülmény között kívánatos. Aki uzsoraárak
mellett embertársainak egészségét veszélyez-
teti, azt pellengére kell állítani.

Menjünk ki a temetőbe és nézzük azokat az
apró hantokat, a kis gyermekek sírhelyeit,
hány ezer meg ezer jóságos anya borul azokra
keseregve, zokogva, egyetlen gyermekét siratva.
A tejnek a hamisítása, az ellenőrzés hiánya,
a lekiismeretlenség sok, sok bánatot szült
már.

Ha valaha, úgy most szivlelhetjük meg a
költő szavát: „Pusztulunk és veszünk!“ Mit
érnek azok a miniszteri rendeletek, melyek
egyes hatóságokhoz, tanügyi körökhöz intéz-
tetnek a végből, hogy az új generációt egész-
ségének megóvására minél gyakrabban figyel-
meztessék, mert az államnak minden egyes
polgárára szükség van, ha az ellenőrzés laza!
Sajnos ma oly korszakot élünk, minőt a régi
jó patriarhális időkben nem is ismertek.

A posztócsalás, a bakancscsalás nem tö-
rődve a szegény hőssel, ki idegenben dide-
regve, fázza, távol övétől a halál torkába
néz! Mindez mutatja, mily gonosz idöket
élünk!

Ecet helyett sokszor hangyasavat vízben
oldva árulnak, az ecet előállításához szüksé-
ges alkoholt így pótolják. Nem csak hogy
hört hoznak forgalomba, mely nem tőkén ter-
mett, hamisítják a fűszereket, a paprikát, a
lisztet, a kávét, a szappant, a zsírt, vajat,
turót, olajat, festéket, a kelmeárukat, a bőrt,
a szeszt stb. stb.; hamisítanak anyagban,
súlyban és e romlott világban nem ritkán
hamisak az emberek, hamisak az erkölcsök
is, oly annyira, hogy még házi szentélyeinkig
is eljuthatnak. Megengedem, hogy egyes ke-
reskedők az áruk hamisítását bizonyos esetek-
ben önmaguk sem ismerhetik fel, ép azért
szükséges egy vegykísérleti állomás. A hami-
sítások a táplálkozást gátolják, meg nem
felelő táplálkozás mellett szenved a szerve-
zetünk és gyakran a halál is beáll! Felölt
emberek másképp táplálkoznak mint a gyerme-

kek, öregek tudvalevőleg másképp, mint fiatalok;
egészségesek, másképp mint betegek!

Az éhséget szenvedő ember megbetegszik,
hőmérséklete alászáll, hamisított tápszer
nem emészthető, vagy nehezen idézük elő
a cserebomlást, mely testünkben végbe megy,
hogy szervezetünk melegét szabályozhassuk!
A tiszta, hamisítatlan tápszer egészségünk
szabályozója, azért kell, hogy óvatossá le-
gyünk! — Németországban a mézszárszékeken
mindenütt jelezve láttam, hogy tehén, bika,
ökör, vagy minő hus jutott a kinérésre és
nálunk, hol állítólag egyes cikkek árai maxi-
málva vannak és ajánlatos volna, ha az árai
a piacon is jeleztenének, hogy a szenvedő
vevő legalább is tájékozódhatnék! Hinni aka-
rom, hogy Nagybeeskerek városában is mi-
előbb lesz egy tápszervizsgálóállomás és
hogy egyes lelketlen kufárok már is meg-
félemlédtek.

Perl Mihály,
vegyszer, tanár.

HIREK

— **Meghívás.** A nagybeeskereki patronage-
egyesület folyó évi december 31-én (hétfőn)
délután 4 órakor a kir. törvényszék I. emelet
50. számú helyiségében választmányi ülést
tart, amelyre a választmány tagjait ezuton
meghívom. — Dr. Kovács Rókus s. k. egyes.
elnök.

— **Ünnepi ebéd 35 beteg katonának.** Kovács
János vasuti vendéglős és neje karácsony első
napjának ünnepén a helybeli kórházban ápo-
lás alatt levő 35 beteg katonát láttak vendégül
ebédre és azokat mint az eddigi háborus esz-
tendők valamennyiében pompás étellekkel,
italokkal és szivarral látták el. Az ebéd ragout
levesből, füstölt karajból káposztával, vegyes
szárnyasból befőttel és hájas kifliből állott. A
katonák, akik a fényes ebédet persze jó ka-
tonás étvágyal fogyasztották el, az ebéd
végeztével igaz köszönetet mondtak vendég-
látójuknak.

— **Iskolai Karácsonyünnep Köcsén.** A köcsei
hölygek f. hó 21-án az ottani róm. kath. is-
kolában felette sikerült ünnepélyt rendeztek,
amelynek jövedelme 127 koronával szaporí-
totta a jótékonyági alapot.

Az ünnep imával kezdődött, majd egyházi
ének, Kovalik Károly tanító hatásos haza-
fias beszéde, Kaurich Mariskn k. a. saját szer-
zeményü, bájos alkalmi költeménye, a tanulók
által bemutatott betlehemi élőkép és a hölgy-
kar megható s szépen összhangzó éneke tette
változatossá és az ajándékok szétszótása
zárta be.

— **Nyilvános számadás.** A köcsei hölygek
jótékonyági alapja a következő számadást
teszi: A november 24-ikén rendezett estély
jövedelme 762.92, adomány 3.—, karácsonyi
ünnep jövedelme 86.84, összesen 852.76.

Ebből: Gyermekvédő ligának 120.—, Katona-
otthonnak 30.—, katonák karácsonya 30.—,
jegyzői árvaház 5.—, torontáli hősök emlék-
művere 20.—, vöröskereszt-egyletnek 100.—
305.—, maradvány 1918-ra 547.76 K.

— **Meglopott rendőrtanácsos.** A nagybees-
kereki rendőrség tegnap táviratot kapott Te-
mesvárról, hogy ott tegnap délután Mándics
Dezso dr. m. kir. határrendőrségi tanácsos
kárára ismeretlen tettes egy 30 cm. széles,
70 cm hosszú és 20 cm. magas barna disz-
nóbőr angol koffert barna áthuzattal ellopott.
A koffertben a következő ékszerek voltak:
hosszu platina mellű közepén meggyorónagy-
ságu gyémántal 7000 kor. értékben, férfi
aranyóra aranylánccal J. L. gravírozással,

Telefon 330.

Városi Mozi a Városi Színházban.

Telefon 330.

Szombat, december hó 29-én két előadás: 5 és fél 9 órakor Vasárnap, december hó 30-án négy előadás: 3, 5, 7 és 9 órakor

Ne legyenek más Isteneid!

Hétfőn, 31-én (Silvester-est) 2 előadás 5 és fél 9 órakor

Toddy burgonyát termel. Vigjáték 3 fele. A főszerepben a közhírvell TEDDY.

Kényes megbízatás

Elsőrangú nagyhatású dráma 4 felvonásban.
A főszerepben: Albert Bassermann.

Falrengetően kacagtató vigjáték 3 felvonásban.
A főszerepben: Melita Petri, Leo Paukert és
Herbert Paulmüller.

MODERN MOZI

TELEFONSZÁM 312 és 47.

Szombat, dec. 29 én két előadás 5 és fél 9 órákor:

Alias bosszu

Bűnügyi dráma 3 részben.

Berta legszebb szerepe

Vígjáték 2 részben. Főszereplő: Anna Müller Lincke.

Vasárnap, dec. 30-án 4 előadás 3, 5, 7 és 9 órákor:

A szülői ház

Megható dráma 3 részben.

A leigázott szerelem.

Dráma 2 részben.

Helyárak:

Pályaudvar 1-80 K, zsölye 150 K, I. hely 1-20 K, II. hely 1- K, III. hely 60 fillér.

régi lapos férfi aranyóra aranylánccal 604 kor. értékben, női aranygyűrű, 3 női aranykarperec, női ezüstfedelű aranyóra O. L. gravírozással, az óra belsőlapján egy német mondat. Ezenkívül női és férfifehérnemű, továbbá 3 db takarékkönyv. A rendőrség a nyomozást bevezette.

Eveszett gyöngygyökér. Özv. Jemries Istvánné bejelentette ma a rendőrségen, hogy kedden délután hat óra tájban az Ország Péter házában levő lakásáról kijövet a Városliget-utcában elvesztette értékes, igazgyöngygyökérből álló gyöngygyökérét. A becsületos megtalálónak vagy a megtaláló nyomravezetőjének ezer korona jutalmat ad.

Lóarverés. Két ló került tegnap árverésre a rendőrségen. A két lovat még november végén bitangsgásban találták a vásárlóban. A lovak 1300 kor-ért keltek el. A pénzt felerészben az államkincstár, felerészben a városi szegényalap javára fordítják.

Járdarazzia. A rendőrség ismételtén felhívja a lakosság figyelmét a járdák tisztítására. Mától kezdve rendőrök mennek házról-házra és vizsgálni fogják a havas, sikos járdákat.

Köszönet. A helybeli vöröskereszt intézmények és a katonai kórházak karácsonyi ünnepélye részére adakoztak: A központi járási utibizottság Lowieser Imre főszolgabíró karácsonyfákat. A karácsonyfák díszítésére készpénzadományt adtak: dr. Perisits Zoltán polgármester 60 K, Agrárbank 25 K, Közgazdasági bank 25 K, Nagybecskerekli népbank 15 K, Nagybecskerekli takarékpénztár 25 K, Torontálmegyei központi hitelszövetkezet 20 K, Torontálvármegyei takaré- és hitelbank 25 K, Torontálvármegyei szerb takarékpénztár 5 K, Ipar- és kereskedelmi bank rt. 10 K.

A helybeli vöröskereszt nyugvóállomása részére: Gyárfás Ödönne, dr. Hubert Zsigmondné, Kluge Károlyné, dr. Mayer Jenőné kalácsot, Grandjean Adrienne 100 darab cigarettát adományoztak. Az adakozók nemes adományaikért fogadják leghálásabb köszönetet. — Nagybecskerek, 1917. évi december 27-én. Bakalovich Plató országos vöröskereszt egyetemi megbízott.

A Szociális Misszió-társulat szegényei között kiosztott karácsonyi adományokhoz kalácsot, édes süteményt, cukrot, koibászt, szalonnát, gyümölcsöt és befőttet a következők voltak szívesek küldeni: Özvegy Mihalovics Ödönne, Krumenacker Istvánné, Novakovich Frigyesné, Deák Vidorné, Laczkovich Gyuláné, Wattay Dezsóné, Glüek Manóné, Steinbach Béláné, Marcoin Jenő, özv. Rukavina Arturné, László Luci, Orsó Gaspárné, Sohn Károlyné, Kovács János vasúti vendéglős, Müller Vilmosné, Diensztl Emilia, Solymosy Lajosné, dr. N. N.-né, Sebestyén Károlyné, Mády Jenőné, Klein Manóné, Barnafy Kálmáné, Gerő Izidorné, Heufel Béláné, Kónya Margit és Erzsi, Rosenfeld Adolfiné, Grób Istvánné, Praszler Ferencné, Vass Sándorné, Gálszécsy Ferencné, Székely Ferencné, Kovács Mátyásné, Agoston Károlyné, Kertész Ottóné, özv. Trieber Lajosné, Bading Gyuláné, Mocity Sándorné, Tisza Jánosné, Weiterschanné, Szalavary Edéné, Brájer Irma, dr. Kuszing Jánosné, özv. Herr

Ödönne, Lendvay Mártonné, Kaufmann Istvánné, Pavelkáné, özv. Winkler Ferencné, Petrás Lászlóné, özv. Almán Jánosné, Hauffel Hermin, Szigeti Ferencné, Wéhninger Györgyné, Knoll Adolfiné, Imry Nándorné, Krumenacker Jánosné, Rozsáli Menyhértné, Soltész Józsefné, Szűsz Jenőné, Schwirtlich Alajosné, Forray Péterné, Pesztalics Pálné, Román Andrásné, Schwarz Jánosné, Schmitfal Jánosné, Osztas Györgyné, Rozsáli Ferencné, Révészné, Ördög Lajosné, Csizmadia Jánosné, Benák Györgyné, Schwarz Anna, Alezeimer Julcsa. Úgy a gyűjtésért, amelyet Krumenacker Istvánné és Novakovich Frigyesné urnók fáradságtalan buzgalommal és kiváló eredményeivel végeztek, valamint a nagylelkű adományokért minden egyes adakozónak hálás köszönetet mond szegényeink nevében a Misszió-társulat elnöksége.

A Katona Otthon karácsonyára Kövesi Emil igazgató 5 kg kristálycukrot, dr. Laczkovich Gyuláné 1 kg szalonnacukrot adományozott, amiért hálás köszönetemet fejezem ki. Együttal köszönetet mondok Annau Béláné, Csabaffy Arnoldné, Juhász Imréné, Pajtasev Jánosné, Sárffy Sándorné, özv. Török Gyuláné, Török Róza, Wéber Péterné urhölgyeknek a kalács készítéséért. Szalay Margit a K. O. titkára.

Ha 52-ből elveszünk 38-at, marad 14. Ez az egyszerű kivonás tanít meg mindenkit a ma legnagyobb művészetére a pénz megtakarításra. Tizennégy koronát takarít meg mindenki évente, ha annak a budapesti reggeli lapnak az előfizetői közé lép, amelyek egyedül maradt meg a régi előfizetési ára mellett. A „Pesti Napló” ez az egyedüli lap. Csak a „Pesti Napló” szerezhető meg továbbra is a régi, negyedévi 9,50 K, félelvi 19 K és évi 38 K előfizetési árért, a többi lap felemelt negyedévi 13 korona, félelvi 26 korona, és évi 52 korona előfizetési ára helyett. A régi áron, a régi terjedelemben nyújtja tehát a „Pesti Napló” továbbra is a művelt magyar közönségnek az újságírás és szépirodalom legkiválóbb és érték tekintetében egyedül álló alkotásait. A publicisztika és írásművészet illusztris képviselőinek, 60 magyar írónak legjobb, legragyonabb munkáit a régi áron viszi el mindennap a „Pesti Napló” az ország minden részébe azokhoz, akik ha egyéb közszükségleti cikkeiknél nem is tudnak takarékoskodni, de legalább felhasználják azt, hogy az egyik legfontosabb közszükségleti cikküknél, a mindennapi újságjuknál takarékoskodjanak. A „Pesti Napló” kiadóhivatala (Budapest, VII., Rákóczi-ut 18.) módot nyújt ehhez mindenkinek.

Az anyakönyvi hivatalból. A nagybecskerekli anyakönyvi hivatalban a lefolyt héten a következő bejelentések történtek:

Házasságok: Szöke István rk. napszámos és Rieze Viktória rk. — Kardos Sándor ref. gyal. a m. kir. 3. honv. gy.-ezr. földműves és Lévai Julianna rk. — Czrya Sebő gk. népl. gyal. a cs. és kir. 29. gy.-ezr., gépész és Bohutski Borbála rk.

Születések: Nagy József ref. gyal. a cs. és kir. 12. gy.-ezr., géplakatos, leány.

Halálozások: Henczel Gáspár rk. 51 éves máv. napszámos, tüdővész. — Ludwig Mátyás rk. 23 hónapos, bélihurut. — Steyer Fülöpné rk. 58 éves, hólyagrák. — Gyergov Róza rk. 2 éves, tüdőlob. — Özv. Steyer Miklósné rk.

Lisztet

csak szűken kimért mennyiségben lehet kapni, ellenben Diana-alabástrompudert és Diana-arc krémeket minden gyógyszer-tárban és illatszerekkereskedésben kaphat. Ha arca szeplős, pattanásos, vagy

bármilyen

arcfoltok éktelenítik el, ezeknek a legbiztosabb ellenszere a Diana-alabástrompuder és a Diana-arc krém, amelyek használatától olyan lesz az arc, mintha tejből fürösztötték volna meg. Rengeteg

mennyiségben

vannak arceszépítőszerek forgalomban, ezért szükséges, ha arcborere ártalmatlan és biztosan ható bőrpolvoszereket óhajt, hogy kifejezetten kérje a Diana-készítményeket, amelyeket mindenütt

olcsón

megkaphat. Főelárusítóhely: **Diana Kereskedelmi R.-T.** 952 Budapest, V., Nádor utca 6.

82 éves, érlelmeszedés. — Zador János rk. 46 éves nyug. postaszolga, tüdőgyulladás — Özv. Zetkó Pálné rk. 74 éves, aggkór. — Kolleth Mihály rk. 64 éves ácseszed, szivbaj. — Barmoczi György ág. h. ev. 51 fm. napszámos, tüdőlob. — Hipfel Éva rk. 32 éves házieseléd, tüdővész. — Hajdukov István gk. 45 éves napszámos, szervi szivbaj. — Sprecher Mihály ág. h. ev. 13 éves tanuló, tüdőlob. — Sindelás Béla unit. 56 éves kalapos, szivbaj.

— **A városi moziban** tegnap este ismét első-rangu műélvezetben volt része a közönségnek. A program kimagasló pontját képezték a Riga elestéről felvett képek: a németek át-kelése a lúnán, az összerombolt óriási hidak, azok használhatóság tétele, a bevonuló csapatok, majd pedig a német császár megérkezése a városba, csapat szemléi és látogatásai a szép, nagy, a háborus izgalomtól élénk város nevezetesebb helyein — mindmegannyi pompás felvétel, a filmtechnika remekei. Utána nagyhatású drámát adtak elő „... És itél az asszony” című, mely szintén nagy tetszést keltett. Érdekes és gazdag műsora lesz a szombati és vasárnapi előadásoknak is.

TAJÉKOZTATO.

Az ingyenes olvasóhelyiség és könyvtár nyitva van minden nap délután 5 órától este 10-ig. Vasár- és ünnepnapokon délután 2 órától este 10-ig. Könyvtára vasárnap, szerda, péntek délután 5-7 óráig.

IRODALOM

Szomory Dezső: A pékné. Második kiadás. Hosszabb szünet után, mely alatt az olvasóközönség élénk sürgetéssel reklamálta a könyvet, végre megjelenhetett „A pékné” második kiadása. Az író kiváló művészetének talán egyik legérdekesebb hajtása ez a híressé vált regényszerű nagy elbeszélés, amely egy országos hírű bűneset motívumaiból a legítokzatosabb lelki problémákra vet fényt. A nyomorult péklegény, aki megöli a nagy kurtizánt s az elvégzett büntetés után felgerjedő vágyakkal áldoz a szerelem és az evés gyönyöreinek, az ösztönemberek olyan fantasztikus lélekrajzára nyit példát, ami nemcsak a magunk irodalmában példátlan. Az a minuciózus gondosság, amivel Szomory az ő atakjait kidolgozta, vibráló színeivel, groteszk helyzeteivel, pszichoanalitikus merészségeivel, egyformán lenyűgözve tart. A könyv nagy sikerét is ezek az értékek magyarázzák meg. A második kiadás, melyet ugyancsak az Athenaeum bocsátott ki, az olvasóközönség sürgető kíváncsiságát elégti ki s bizonyára ép oly kapós lesz mint az első volt. Az izléses kiállítású könyv ára 4 korona.

A Jó Pajtás karácsonyi száma a rendesnél sokkal bővebb tartalommal és rendkívül szép kiállításban jelent meg. Verset irtak bele Ab-rányi Emil, Benedek Elek, Vértessy Gyula, Fekete Sándor, elbeszélést Benedek Elek, szindarabot Benedek Marcell, regényt Dánielné Lengyel Laura, mesét Mihályfiné Fái Lenke, Fábiánné Biczó Ilona szép képet rajzolt. Igen sok szép kép, az Emmi Csodországban című regény, a Kis krónika rovat, a rejtvények, szerkesztői üzenetek egészítik ki a szám gazdag tartalmát.

A Jó Pajtás-t a Franklin-Társulat adja ki; előfizetési ára negyedévre 4 korona, fél évre 8 korona, egész évre 16 korona. Egyes szám ára 32 fillér. Előfizetéseket elfogad és mutatóványszámokat küld a „Jó Pajtás” kiadóhivatala Budapest, IV., Egyetem-utca 4.

Csak

Gyöngyvirág, Ibolya, Orgona és Eau de Fleurs illatokat használjunk

a Dunántuli Gazdasági Szeszgyárosok Szeszfinomító Részvénytársaság, Nagykanizsa gyártmányából, mert

felülmul minden külföldi gyártmányt.

2500—1917. szám.

1124—33

Pályázati hirdetmény.

A felsőíttebeli II. közs. bába állásra ezenet pályázatot hirdetek és felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy bábakleivelükkel és esetleg egyéb okmányokkal felszerelt pályázati kérvényüket 1918 évi január hó 20-ig hozzám annál inkább is terjesszék, be, mert később érkezéseket figyelembe nem veszem.

Ezen állás 240 korona évi fizetéssel van javadalmazva és az igazolt szegényeket ingyen köteles a bába bábai segítségben részesíteni. Párdány, 1917. évi december hó 20-án.

Sántha, főszolgabíró.

Karlova község előljárósága.

2916—1917. szám.

1126

Hirdetmény.

Közhirre tétetik, hogy Karlova község tulajdonát képező 3 darab kiselezett magyar bika 1918 január hó 3-án délelőtt 10 órakor nyilvános árverésen készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek árverés útján el fog adatni. Karlován, 1917 december hó 23-án.

Bossán Béla, jegyző.

Használt egyszerű nagy
ruhaszekrény
megvételre kerestetik.

1117

Cim a kiadóban.

Keresünk üzleti képviselőket

ügynököket és utazókat jutalék ellenében, az általunk gyártott „TOW-TOW” című tisztító és mosószer árusítása és forgalomba hozatala érdekében.

Ez a szer ruhamosás tisztítás és suroláshoz kitűnően alkalmazható anélkül, hogy hozzá szappant vagy szódát pótolni kellene.

Amennyiben ezen tisztítószer, úgy a háztartás, mint ipar, kórházak és barakokban nélkülözhetetlen, következésképpen ezen szer oly fontos és könnyen árusítható cikk, amely fogyasztási áru, gyarmat-, festék- és más anyagárú-, drogeriaüzletekbe nagyon jól beleillik.

Ilyenmü üzletekben gyártmányunk mindenütt könnyen és pedig nagy mennyiségben árusítható. Azoknak, akik ezen cikk iránt érdeklődnek, készséggel szolgálunk felvilágosítással úgy jutalék, mint eladási feltételeink tekintetében és szívesen küldünk mintát és prospectust.

Ajánlatokat kérünk következő címünkre:

Rubinstein Márton és Fiai r.t.
Makó, (Csanád megye) 1076

Nyomdásztanoncul

legalább két középiskolát jó eredménnyel végzett flu heti-fizetéssel azonnal felvétetik

lapunk nyomdájában.

Helybeli beszerzési források.**Riztosítási ügyek:**

Frans J. L. (Adria) Hunyadi-utca.
Hirtenstein Márk (Bécsi bizt.) Erzsébet-tér.
Magy.—Francis bizt. társ. József fkg.-u.
Rigó István (Első M. Ált.) Szerb egyház épület.
Steininger Géza (Ass. Generali) Hunyadi-u.

Borbély és fedrász

Ilkty Dusa, Hunyadi-utca.
Tell Mihály, Pénzügyipalota.

Butorgyár:

Bence A. és fia, Hunyadi-utca.

Cementgyár:

Özv. Guttman Jakabné és fiai, Kültelek.

Cipőkerekedők:

Kertész A., Iskolaépület.
Wilhelm Ferenc, Hunyadi-utca 1.

Divatruhás:

Boskovits S. J., Hunyadi-utca 9.
Bukovics István, Hunyadi-utca
Mesznik Imre, Pénzügyi palota.

Dobogóvár és műkönyvtárat:

Schneider János, Aradáci-utca.

Drogeria:

Melkuha Denső, Hunyadi-utca.

Ékszerészek:

Mesznik R. Szegecs, Hunyadi-utca.
Schwab Albert Hunyadi-utca.

Fényképés:

Kremser István, Gizella-part.

Férfiszabók:

Grünbaum Vilmos, Hunyadi-utca.
Kocsis E., Erzsébet-hídon túl, Ambrózy szappangyár épületében.

Fűszerkereskedő:

Blesz Ferenc, Megyeház-u. 2. Tarnai-féle ház.

Gépjavitó műhely:

Bürger és Grünwald, Tamasvári-u.

Gőzfűrés:

Engel Sámuel, Eötvös-utca.
Kereskedelmi részv. társ. Eötvös-u.

Gyógyszertárak:

Kollarich Gábor, Melenesi-utca.
Vági Sándor, szerb egyházpalota.

Kávéház:

Sólyom György, Klub-kávéház.

Kézműaru-, rövidárúüzlet:

Benó Testvérek, Hunyadi-utca.
Eisenstädter S. és társai, Hunyadi-utca.
Freund S. és fiai, Hunyadi-utca.
Stagelschmidt János, Hunyadi-utca.

Könyv-, zenemű- és papírkerekedés:

Almásy Elek, Hunyadi-utca.
Mangold Lipót, Hunyadi-utca.

Könyvtárat:

Schneider Lajos, Megyeház-utca (Post- szállóval szemben).

Kőművesek:

Hoff N. és társai.

Lakatosműhely:

Engel Ádám, Megyeház-utca.

Lisztkereskedés:

Özv. Klein Mórné, Hunyadi-u.

Női kalap- és kézimunkaüzlet:

Tolvay Józsefné, Hunyadi-utca.

Női kalap divatterem és előnyomda:

Szehr Mariska, Gizella-part. Kurländer udvar.

Női kalap divatterem és kalapvasalás:

Andresz A. Főtér, Bauer-ház.

Ruhakereskedés:

Felsenstein Ferenc, Hunyadi-utca.

Sírkőraktár és szobrászterem:

Tunner Alajos, Szerbtemplom-utca.

Szállító-cég:

Perl Mór, szerb egyházpalota.

Szállodák:

Beneth nagyszálloda, Ferenc József-tér.
Korona-szálloda, Erzsébet-tér.
„Pest városához” c. szálloda, Megyeház-u.

Szeszgyár:

Lukács és Társa, Kültelek.
Schwirtlich Alajos, Aradáci-utca

Téglagyár:

Klein Bernát.

Temetkezési intézet:

Bence A. és Fia.

Tűzifa-, épületfakerekedés:

Annau örökösök, Korona-utca.
Kurländer Imre, Aradáci-ut 1.
Kurländer Imre, Korona-utca.

Urdivatruhás:

Liptay Dezső, Hunyadi-utca

Vaskereskedés:

Boleszny Antal, Hunyadi-utca.
Berényi Bódog, Hunyadi-utca.
Dann Gyula, Hunyadi-utca.

Vendéglő, étterem:

Kovács János, vasuti vendéglő.
Magyar Király sörcsarnok.
Marcoin Jenő, Kaszinó-vendéglő.
Rensing Mátyás, Otthon-sörcsarnok.
Tóth Lajos, a nagyhíd mellett.

Virágkereskedés és kertészet:

Oláh Gábor, Bajza-u.

Munkáslányok

azonnal felvételnek

helyi nagyobb iparvállalatnál.

Hirdetéseket

jutányos árérti közöl a

„Torontál”

pol. napilap kiadóhivatala